

Analiza rezultata ankete o zadovoljstvu poslovnog sektora uslugama javnog sektora u 2024. godini i usporedba sa rezultatima iz 2023. godine

Ilijaš, decembar 2024. godine

SADRŽAJ

1.UVOD.....
1.1. Svrha ankete.....
1.2. Metodologija.....
2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆIMA / OBRTIMA.....
3. MEĐUNARODNO POSLOVANJE.....
4. INVESTICIONI PLANOVI I RADNA SNAGA.....
5. ZADOVOLJSTVO POSLOVNOG SEKTORA KOMUNALNIM USLUGAMA.....
6. DIREKTNI I INDIREKTNI FINANSIJSKI PODSTICAJI.....
7. ZADOVOLJSTVO POSLOVNOG SEKTORA USLUGAMA OPĆINSKE ADMINISTRACIJE.....
8. ZAKLJUČAK I PREPORUKE ISTRAŽIVANJA.....

1. UVOD

Općina Ilijaš je i u 2024. godini provela anketiranje poslovnog sektora sa ciljem da se ustanovi nivo zadovoljstva poslovnog sektora javnim uslugama i kanalima komunikacije sa lokalnom samoupravom. Anketa je također sadržavala pitanja o budućim planovima preduzeća, sa aspekta investicija i zapošljavanja novih kadrova, te potrebe za određenim vrstama direktnih i/ili indirektnih podsticaja za pravne subjekte.

1.1. Svrha ankete

Svrha ankete je dobiti povratne informacije od strane poslovnog sektora o kvaliteti pružanja usluga Općine Ilijaš i pronalaženje adekvatnih mjera za poboljšanje saradnje i poslovnog okruženja.

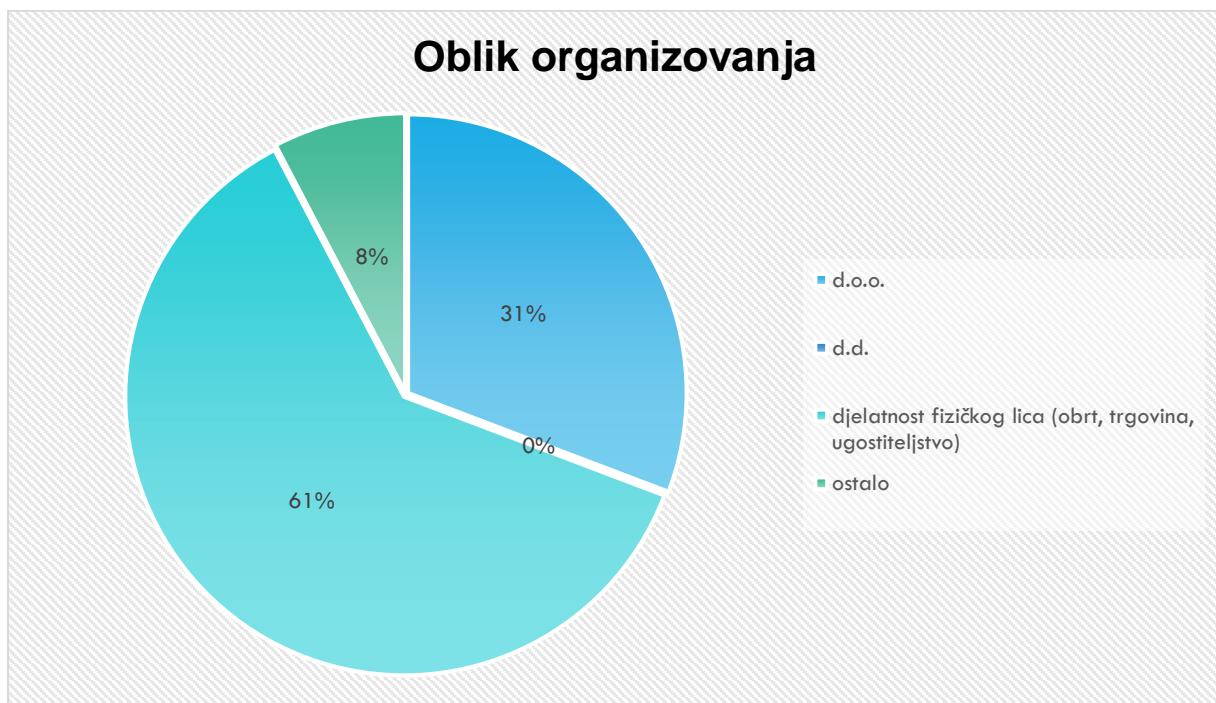
1.2. Metodologija

Anketa je provedena elektronski, putem web stranice Općine Ilijaš, na uzorku od 13 predstavnika privrednog sektora, neovisno od oblika organizovanja. Anketa je sadržavala 15 pitanja, koja su se odnosila na osnovne informacije o privrednim subjektima, potrebama u poslovnom okruženju i zadovoljstvom rada javne uprave.

Podaci iz istraživanja su predstavljeni procentualno i grafički. Preduzeća koja su u reprezentativnom uzorku bave se pretežno proizvodnjom i/ili izradom gotovih proizvoda, te je određeni broj preduzeća iz oblasti trgovine i pružanja usluga.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆIMA / OBRTIMA

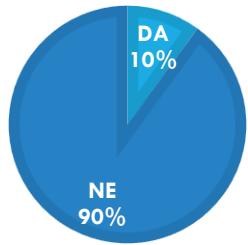
U istraživanju je učestvovalo 13 privredna subjekta, od čega su 61% djelatnosti fizičkih lica (obrt, trgovina, ugostiteljstvo), 31% anketiranih privrednih subjekata društva sa ograničenom odgovornošću (d.o.o.), i 8% su ostali subjekti.

3. MEĐUNARODNO POSLOVANJE

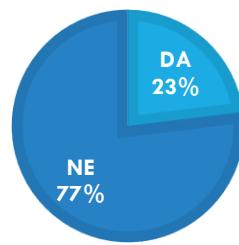
Kada je u pitanju porijeklo kapitala, svi anketirani poslovni subjekti su izjavili da posluju isključivo sa domaćim kapitalom. Od ukupnog broja anketiranih, njih 23% su izvozno orijentirane kompanije, dok je u 2023. godini taj podatak iznosio 10%, tako da je ostvaren porast kompanija koje su izvozno orijentisane.

IZVOZNA ORIJENTIRANOST KOMPANIJA

2023.godina

IZVOZNA ORIJENTIRANOST KOMPANIJA

2024. godina

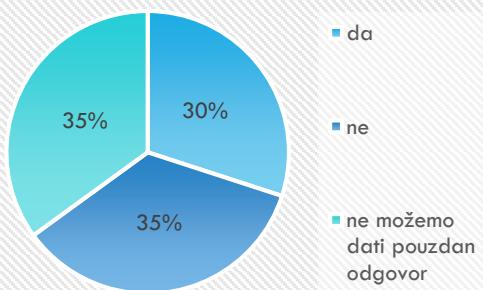
Najviše zastupljene zemlje u koje privredni subjekti izvoze su: Njemačka, Francuska, SAD i Bugarska.

4. INVESTICIONI PLANOVI I RADNA SNAGA

Ovaj dio ankete ispituje investicione planove preduzeća i zapošljavanja novih radnika, sa klasifikacijom profila radne snage, koji će im biti potrebni u kratkoročnom periodu.

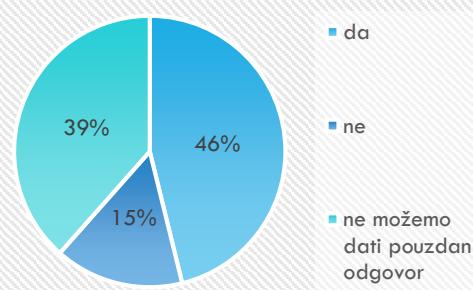
Potreba za novim radnim mjestima u kratkoročnom periodu (do godinu dana) ima tendenciju rasta, tako da potreba za radnim mjestima u 2024. godini od strane anketiranih privrednika iznosi 46%, dok je u 2023. godini taj procenat iznosio 30%.

Potreba za radnim mjestima

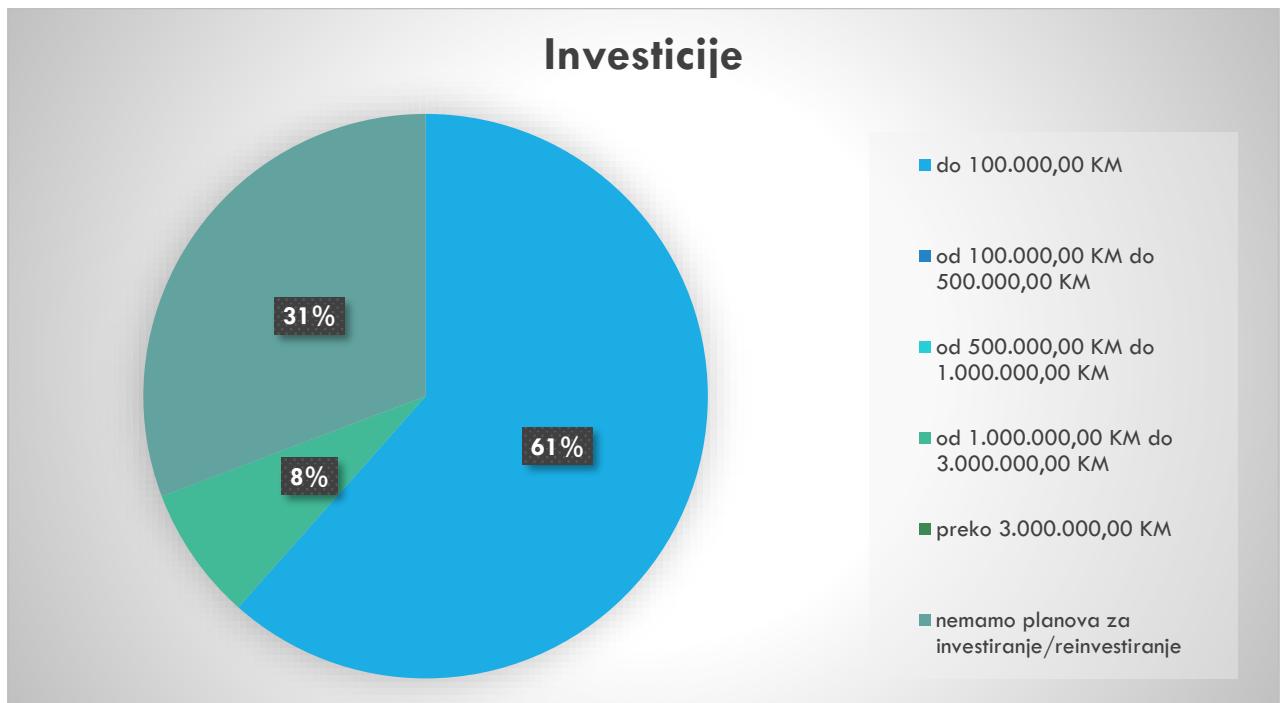
2023. godina

Potreba za radnim mjestima

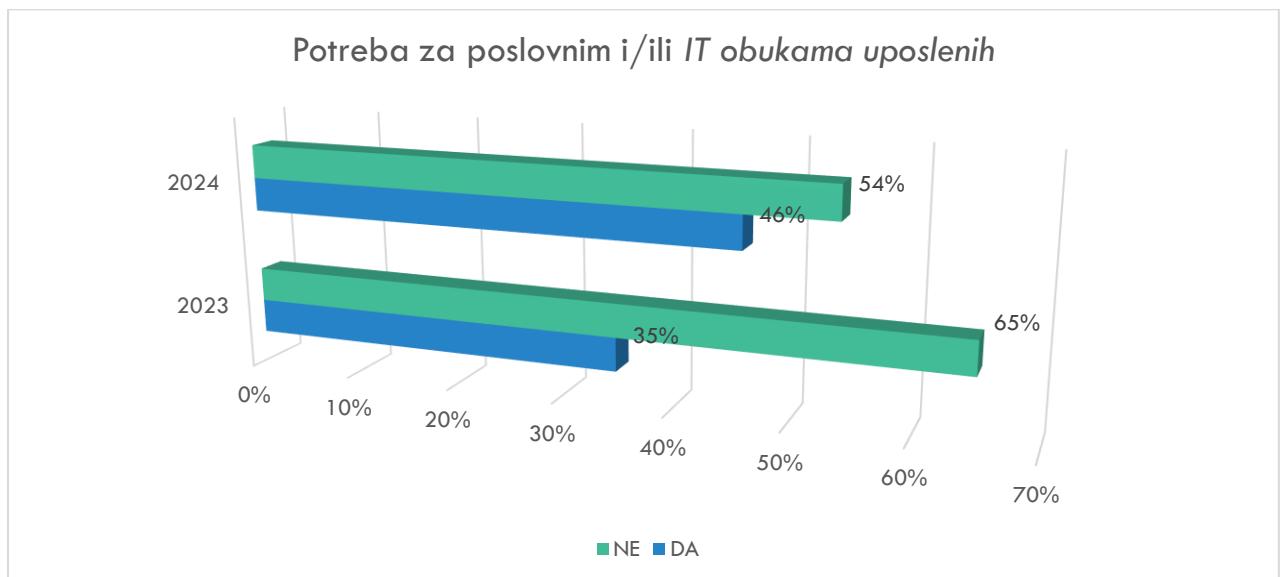

2024. godina

Od ukupnog broja anketiranih, njih 9 (60,23%) planira realizovati nove investicije / reinvesticije u toku naredne tri godine na području Općine Ilijaš, dok samo 4 subjekta (30,77%) nije iskazalo svoje planove za novim investiranjem.

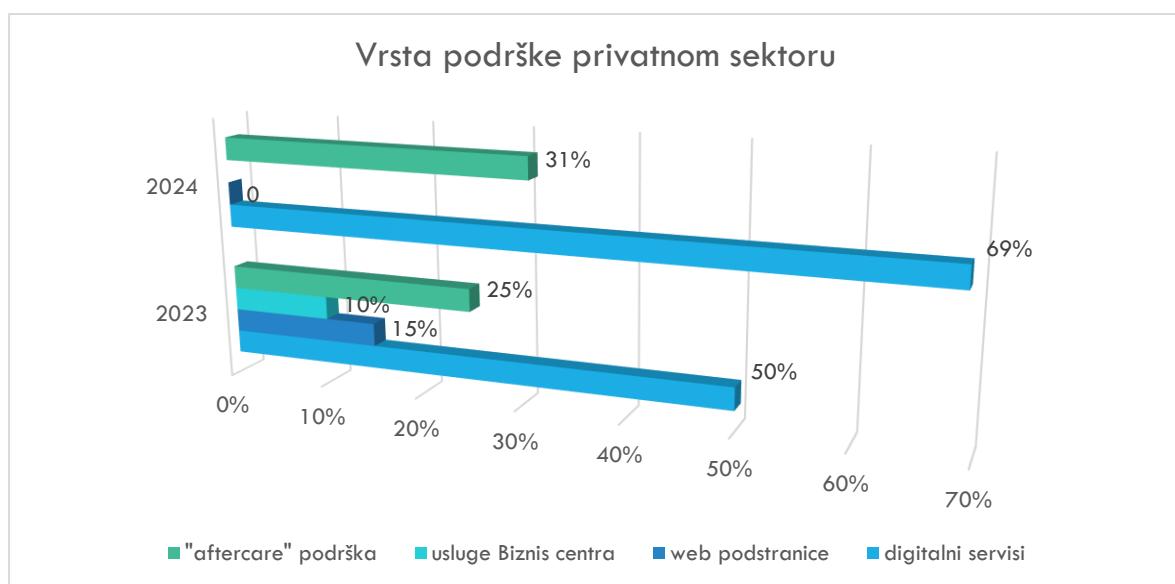
Potrebu za poslovnim i/ili IT obukama zaposlenih je porasla, tako da je u 2024. godini iskazalo 46% poslovnih subjekata, dok je u 2023. godini taj procenat iznosio 35%.

5. DIREKTNI I INDIREKTNI PODSTICAJI

Na osnovu dugogodišnje saradnje sa poslovnim sektorom, ponuđena je mogućnost da iskažu svoj interes o potencijalnoj podršci od strane Općine Ilijaš.

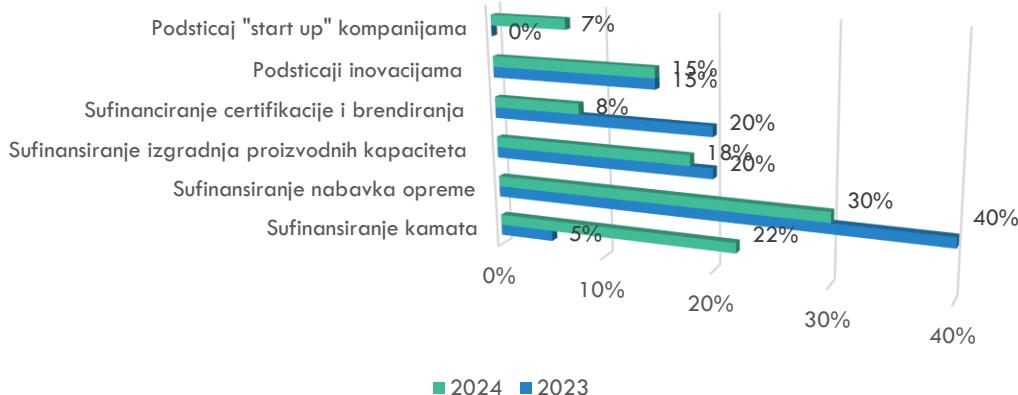
Ispitanici su iskazali povećan interes za razvoj digitalnih servisa (e-obrasci, investicijske mape, izrada digitalnih investicijskih vodiča, brošura i sl), zatim sa 25% u 2023. godini porastao je procenat na 31% u 2024. godini zainteresovanosti za unapređenje „aftercare“ podrške (postinvesticiona podrška investitorima).

Direktni finansijski podsticaji, odnosno materijalna podrška općinske administracije privrednom sektoru iskazana je kroz potrebu:

DIREKTNI FINANSIJSKI PODSTICAJI	2023	2024
Sufinansiranje kamata	5%	22%
Sufinansiranje nabavka opreme	40%	30%
Sufinansiranje izgradnja proizvodnih kapaciteta	20%	18%
Sufinanciranje certifikacije i brendiranja	20%	8%
Podsticaji inovacijama	15%	15%
Podsticaj "start up" kompanijama	0%	7%

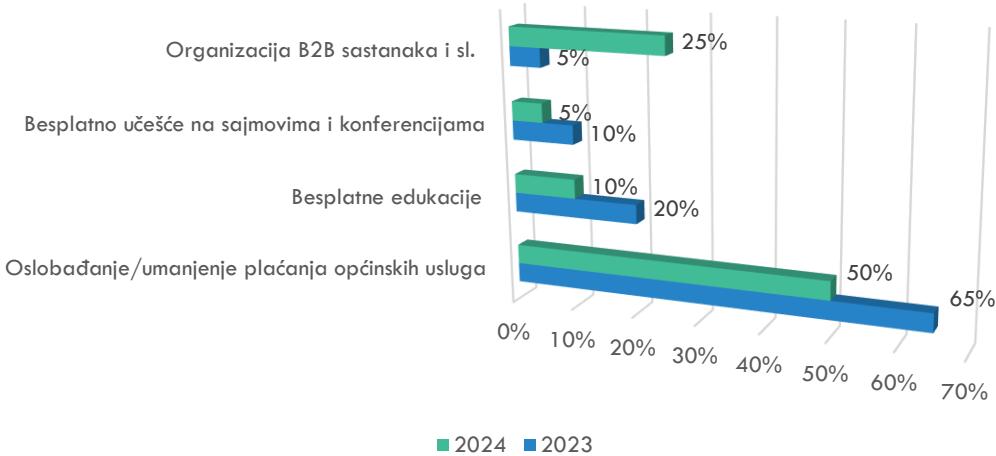
Direktni finansijski podsticaji

Indirektni finansijski podsticaji, odnosno oblici indirektne materijalne podrške općinske administracije privrednom sektoru iskazana je kroz:

INDIREKTNI FINANSIJSKI PODSTICAJI	2023	2024
Oslobađanje/umanjenje plaćanja općinskih usluga	65%	50%
Besplatne edukacije	20%	10%
Besplatno učešće na sajmovima i konferencijama	10%	5%
Organizacija B2B sastanaka i sl.	5%	25%

Indirektni finansijski podsticaji

6. ZADOVOLJSTVO POSLOVNOG SEKTORA USLUGAMA OPĆINSKE ADMINISTRACIJE

Anketom je bilo predviđeno da se izjasne da li su zadovoljni postojećim kanalima komunikacije sa općinskom administracijom. U velikoj mjeri, 76% privrednih subjekata su odgovorili da su zadovoljni, 12% su djelimično zadovoljni, i 12% su izrazili nezadovoljstvo u komunikaciji sa općinskom administracijom. U skladu sa dobivenim rezultatima, nema određenih promjena u procentima u prethodnoj i tekućoj 2024. godini.

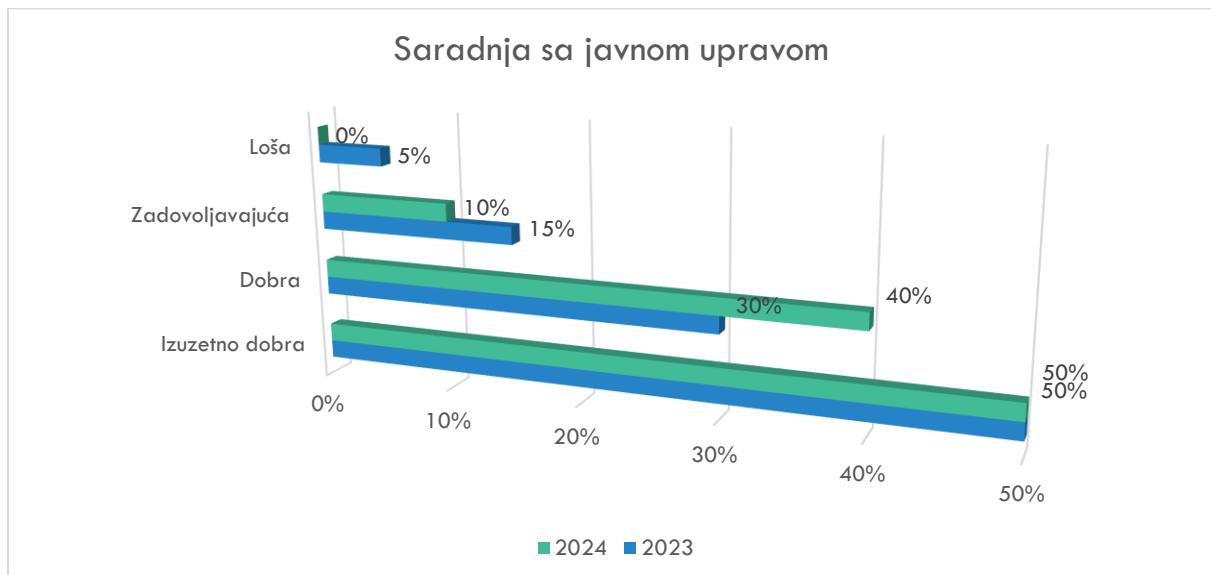
Ocjena saradnje sa Općinom Ilijaš

Ispitanici su imali priliku da ocijene saradnju sa Općinom Ilijaš.

Anketirani privredni subjekti dali su sljedeće ocjene:

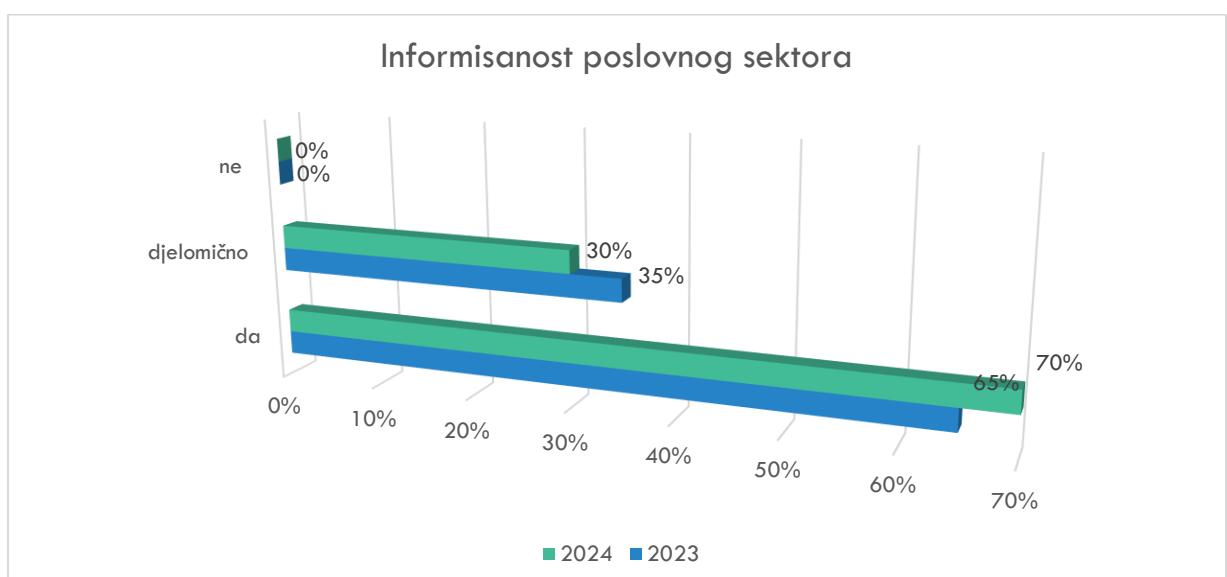
SARADNJA SA JAVNOM UPRAVOM	2023	2024
Izuzetno dobra	50%	50%
Dobra	30%	40%
Zadovoljavajuća	15%	10%
Loša	5%	0%

Povećan je broj privrednih subjekata koji imaju dobru saradnju sa javnom upravom. Ni jedan ispitanik nije ocijenio saradnju lošom, tako da je to dobar pokazatelj interakcije javne uprave sa poslovnim sektorom.

Ispitanici su se mogli izjasniti i o kvaliteti pripremljenih i aktuelnih informacija od strane Općine Ilijaš prema privrednom sektoru.

Ukupno 70% ispitanika se izjasnilo da Općina Ilijaš objavljuje kvalitetne i aktuelne informacije, dok se 30% ispitanika izjasnilo da su djelomično zadovoljni kvalitetom objavljenih informacija na „web“ stranici. Primjećuje se porast zadovoljstva privrednih subjekata u vezi sa informacijama koje Općina Ilijaš objavljuje na vlastitoj „web“ stranici.

7. ZAKLJUČAK I PREPORUKE ISTRAŽIVANJA

Analizom je utvrđeno da je ostvaren vidan napredak u saradnji sa privrednim sektorom, referišući se na podatke iz prethodno provedene ankete. Samim tim što su privredni subjekti više uključeni u interakciju i godišnje planove Općine Ilijaš, reprezentativniji su podaci koje smo dobili, tako da su jasno izražene potrebe, koje treba realizovati u budućem periodu. Generalni zaključak je da je poslovni sektor izrazio zadovoljstvo saradnjom sa javnom upravom u kontinuitetu. Efektivni i efikasni načini za poboljšanje trebaju biti predmet javno – privatnog dijaloga, a Općina Ilijaš iskazuje opredjeljenje da će sva pitanja od značaja za razvoj zajednice i unapređenje poslovnog okruženja razmatrati kroz kontinuiranu formalnu i neformalnu saradnju sa poslovnim sektorom.

Anketu pripremila i provela:

Služba za privedu i finansije